

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (velkého senátu)

22. prosince 2022 *

„Řízení o předběžné otázce – Občanství Evropské unie – Články 18 a 21 SFEU – Žádost, zasláná členskému státu třetím státem, o vydání občana Unie, státního příslušníka jiného členského státu, který využil svého práva volného pohybu v prvně uvedeném členském státě – Žádost podaná za účelem výkonu trestu odnětí svobody – Zákaz vydávání, který se uplatňuje pouze na vlastní státní příslušníky – Omezení volného pohybu – Odůvodnění založené na zabránění tomu, aby čin zůstal nepotrestán – Proporcionalita“

Ve věci C-237/21,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Oberlandesgericht München (vrchní zemský soud v Mnichově, Německo) ze dne 9. dubna 2021, došlým Soudnímu dvoru dne 13. dubna 2021, v řízení týkajícím se vydání

S. M.

za účasti:

Generalstaatsanwaltschaft München,

SOUDNÍ DVŮR (velký senát),

ve složení K. Lenaerts, předseda, L. Bay Larsen, místopředseda, A. Arabadžev, K. Jürimäe (zpravodajka), E. Regan, P. G. Xuereb, L. S. Rossi, předsedové senátů, M. Ilešič, I. Jarukaitis, A. Kumin, N. Jääskinen, N. Wahl, I. Ziemele, J. Passer a O. Spineanu-Matei, soudci,

generální advokát: J. Richard de la Tour,

vedoucí soudní kanceláře: D. Dittert, vedoucí oddělení,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 26. dubna 2022,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za Generalstaatsanwaltschaft München J. Ettenhoferem a F. Halabim, jako zmocněnci,
- za německou vládu J. Möllerem a M. Hellmannem, jako zmocněnci,
- za českou vládu A. Edelmannovou, M. Smolkem a J. Vláčilem, jako zmocněnci,

* Jednací jazyk: němčina.

- za španělskou vládu L. Aguilera Ruizem, jako zmocněncem,
- za chorvatskou vládu G. Vidović Mesarek, jako zmocněnkyní,
- za litevskou vládu K. Dieninise a R. Dzikovičem, jako zmocněnci,
- za polskou vládu B. Majczynou, jako zmocněncem,
- za Evropskou komisi L. Baumgartem, S. Grünheid a H. Leupoldem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 14. července 2022,
vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článků 18 a 21 SFEU.
- 2 Tato žádost byla podána v rámci žádosti o vydání zaslané orgány Bosny a Hercegoviny orgánům Spolkové republiky Německo ohledně S. M., jenž má státní příslušnost Chorvatska, Bosny a Hercegoviny, jakož i Srbska, k výkonu trestu odnětí svobody.

Právní rámec

Evropská úmluva o vydávání

- 3 Článek 1 Evropské úmluvy o vydávání, podepsané dne 13. prosince 1957 v Paříži (dále jen „Evropská úmluva o vydávání“), stanoví:

„Smluvní strany se zavazují vzájemně si vydávat, v souladu s ustanoveními a podmínkami uvedenými v této Úmluvě, všechny osoby, proti kterým vedou příslušné orgány dožadující strany trestní stíhání pro trestný čin, nebo které jsou vyžadovány těmito orgány k výkonu trestu nebo ochranného opatření.“
- 4 Článek 6 této Úmluvy, nadepsaný „Vydávání občanů“, stanoví:

„1. (a) Smluvní strany mají právo odmítnout vydání svých občanů.

(b) Každá smluvní strana může prohlášením učiněným při podpisu nebo ukládání své ratifikační listiny nebo listiny o přístupu, v rozsahu, v jakém se jí to týká, a pro účely této Úmluvy vymezit pojem ‚občan‘.

(c) Občanství bude určováno k době, kdy se přijímá rozhodnutí o vydání. [...]
2. Jestliže dožadovaná strana nevydá svého občana, předá na žádost dožadující strany věc svým příslušným orgánům, aby mohly zahájit trestní stíhání, pokud to považují za vhodné. Spisy, informace a doličné věci, které se vztahují k trestnému činu, budou za tím účelem bezplatně předány způsobem uvedeným v odst. 1 článku 12. Dožadující strana bude informována o výsledku své žádosti.“

- 5 Spolková republika Německo učinila při ukládání své ratifikační listiny dne 2. října 1976 prohlášení podle čl. 6 odst. 1 písm. b) Evropské úmluvy o vydávání v tomto znění:

„Vydávání německých státních občanů ze Spolkové republiky Německo do cizího státu je zakázáno článkem 16 odst. 2 první větou [Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland (základní zákon pro Spolkovou republiku Německo) ze dne 23. května 1949 (BGBl. 1949 I, s. 1)], a proto musí být ve všech případech odmítnuto.

Výraz ‚občan‘ ve smyslu čl. 6 odst. 1 písm. b) Evropské úmluvy o vydávání zahrnuje všechny Němce ve smyslu čl. 116 odst. 1 základního zákona pro Spolkovou republiku Německo.“

Úmluva o předávání odsouzených osob

- 6 Podle článku 2 Úmluvy Rady Evropy ze dne 21. března 1983 o předávání odsouzených osob (dále jen „Úmluva o předávání odsouzených osob“) může být osoba odsouzená na území jednoho státu, který je smluvní stranou této Úmluvy (odsuzující stát), předána na území země svého původu (vykonávající stát) k výkonu trestu, který jí byl uložen. Podle čl. 9 odst. 1 písm. b) uvedené Úmluvy lze přitom sankci uloženou odsuzujícím státem nahradit sankcí stanovenou právním řádem vykonávajícího státu za stejný trestný čin.
- 7 Podle preambule téže Úmluvy je cílem takového předávání mimo jiné podpora resocializace odsouzených osob tím, že cizincům, kteří byli zbaveni svobody v důsledku toho, že spáchali trestný čin, bude dána možnost vykonávat své tresty v jejich původním sociálním prostředí.
- 8 Od 1. listopadu 1995 jsou Úmluvou o předávání odsouzených osob vázány všechny členské státy Evropské unie. Tato Úmluva, kterou je vázána i Bosna a Hercegovina, vstoupila pro Německo v platnost dne 1. února 1992.

Německé právo

- 9 Článek 16 odst. 2 Základního zákona pro Spolkovou republiku Německo stanoví:
- „Žádný Němec nesmí být vydán do zahraničí. Zákon může stanovit odchylnou úpravu vydání do členského státu [Unie] nebo k mezinárodnímu soudu, jsou-li přitom zaručeny zásady právního státu.“
- 10 Článek 116 odst. 1 Základního zákona pro Spolkovou republiku Německo stanoví:
- „Němcem ve smyslu tohoto Základního zákona je s výhradou jiné zákonné úpravy ten, kdo má německou státní příslušnost nebo kdo byl jako uprchlík či vysídlená osoba německého národnostního původu či jako jejich manžel nebo potomek přijat na území Německé říše podle stavu ze dne 31. prosince 1937.“
- 11 Gesetz über die internationale Rechtshilfe in Strafsachen (zákon o mezinárodní právní pomoci v trestních věcech) ze dne 23. prosince 1982 (BGBl. 1982 I, s. 2071), ve znění účinném v době rozhodné z hlediska skutkového stavu (dále jen „IRG“), v § 48 stanoví:
- „Vzájemná právní pomoc může být poskytnuta v rámci trestního řízení ve formě výkonu trestu nebo jiné sankce uložené cizinci pravomocným rozsudkem [...]“

- 12 Podle § 54 a § 55 IRG platí, že je-li výkon zahraničního rozhodnutí v Německu povolen, uložená sankce se přemění na sankci, která jí podle německého práva odpovídá nejvíce, a cizí rozhodnutí je prohlášeno za vykonatelné. Podle § 57 odst. 1 IRG vykoná německé státní zastupitelství uložený trest „jen v případě, že cizí stát s výkonem souhlasí“.

Spor v původním řízení a předběžná otázka

- 13 Dne 5. listopadu 2020 požádaly orgány Bosny a Hercegoviny Spolkovou republiku Německo o vydání S. M., jenž má státní příslušnost Chorvatska, Bosny a Hercegoviny, jakož i Srbska, k výkonu trestu odnětí svobody v trvání šesti měsíců, který mu byl za přijímání úplatků uložen rozsudkem Obecního soudu v Bosanské Krupě (Bosna a Hercegovina) ze dne 24. března 2017. S. M. žije v Německu se svou manželkou od poloviny roku 2017. Od 22. května 2020 zde pracuje a poté, co byl dočasně ve vydávací vazbě, pobývá nyní na svobodě.
- 14 Německé orgány vyrozuměly chorvatské orgány o žádosti o vydání S. M., ty ovšem na vyrozumění nijak nereagovaly.
- 15 Generalstaatsanwaltschaft München (Generální státní zastupitelství v Mnichově, Německo) s odkazem na rozsudek ze dne 13. listopadu 2018, Rauegivicus (C-247/17, EU:C:2018:898; dále jen „rozsudek ve věci Rauegivicus“), navrhlo, aby bylo vydání S. M. prohlášeno za nepřijatelné.
- 16 Podle Oberlandesgericht München (vrchní zemský soud v Mnichově, Německo), který je v projednávané věci předkládajícím soudem, závisí opodstatněnost návrhu Generálního státního zastupitelství v Mnichově na tom, zda musí být články 18 a 21 SFEU vykládány v tom smyslu, že stanoví zákaz vydání občana Unie i v případě, že je dožádaný členský stát k jeho vydání povinen podle mezinárodních smluv.
- 17 Má za to, že tato otázka nebyla v rozsudku ve věci Rauegivicus zodpovězena, protože ve věci, ve které byl tento rozsudek vydán, byla Finská republika vzhledem k mezinárodním smlouvám oprávněna odmítnout vydání dotčeného občana Litvy do Ruské federace.
- 18 Stejně tak podle předkládajícího soudu zvláštní dohody o vydávání nebo Evropská úmluva o vydávání dotčené ve věcech, v nichž byly vydány rozsudky ze dne 6. září 2016, Petruhhin (C-182/15, EU:C:2016:630); ze dne 10. dubna 2018, Pisciotti (C-191/16, EU:C:2018:222), a ze dne 17. prosince 2020, Generalstaatsanwaltschaft Berlin (Vydání na Ukrajinu) (C-398/19, EU:C:2020:1032), ponechávaly na dožádaném členském státu, aby rozhodl, do kterého z dožadujících států má být stíhaná osoba vydána. Předání občana Unie, proti němuž je vedeno trestní stíhání, do členského státu původu bylo v uvedených věcech možné, aniž dotyčné členské státy porušily své závazky vyplývající z mezinárodních smluv vůči dotyčným třetím státům.
- 19 Naproti tomu v projednávané věci má Spolková republika Německo vůči Bosně a Hercegovině povinnost vydat S. M. na základě článku 1 Evropské úmluvy o vydávání.
- 20 Podle tohoto ustanovení mají Spolková republika Německo i Bosna a Hercegovina povinnost si vzájemně vydávat osoby vyžádané justičními orgány dožadujícího státu k výkonu trestu, jsou-li splněny podmínky uvedené v této Úmluvě a žádné jiné ustanovení téže Úmluvy nestanoví výjimku.

- 21 V projednávané věci jsou podmínky uvedené v této Úmluvě k vydání S. M. splněny a neexistuje žádná překážka bránící tomuto vydání na základě příslušných ustanovení Evropské úmluvy o vydávání. Toto vydání i akty, na nichž by bylo založeno, by zejména byly v souladu s minimálním mezinárodněprávním standardem závazným ve Spolkové republice Německo a nebyly by v rozporu s kogentními ústavněprávními zásadami, respektive s nezbytnou mírou ochrany základních práv.
- 22 Podle názoru předkládajícího soudu tedy existují pochybnosti o tom, zda se na takový případ, jaký nastal ve věci v původním řízení, uplatní judikatura vycházející z rozsudku ve věci Raugievicius.
- 23 V tomto ohledu zdůrazňuje, že podle judikatury Soudního dvora vede nerovné zacházení spočívající v umožnění vydání občana Unie, který je státním příslušníkem jiného členského státu než dožádaného členského státu, na rozdíl od státního příslušníka dožádaného členského státu, k omezení práva svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, vyplývajícího z článku 21 SFEU.
- 24 Takové omezení je odůvodněné jen tehdy, když se zakládá na objektivních hlediscích a je přiměřené legitimnímu cíli sledovanému dožádaným členským státem. Soudní dvůr v tomto ohledu uznal, že cíl zabránit nebezpečí, že osoby, které spáchaly trestný čin, zůstanou nepotrestány, musí být považován za legitimní cíl, který v zásadě může odůvodnit takové omezující opatření, jako je vydání.
- 25 Otázka, zda nezbytnost zvážit méně omezující opatření než vydání může znamenat, že dožádaný členský stát poruší své závazky vyplývající z mezinárodního práva, nebyla přitom v judikatuře Soudního dvora řešena.
- 26 Předkládající soud konečně uvádí, že výkon trestu odnětí svobody uloženého Obecním soudem v Bosanské Krupě by v Německu byl možný. Vzhledem k tomu, že S. M. se již nachází na německém území, není Úmluva o předávání odsouzených osob, kterou ratifikovala jak Spolková republika Německo, tak Bosna a Hercegovina, relevantní. Výkon rozsudku by se tedy řídil německým právem, které nevyžaduje, aby stíhaná osoba měla německou státní příslušnost, ani aby udělila souhlas. Tento výkon by ovšem byl možný jen v případě a v rozsahu, v němž by s tím odsuzující stát souhlasil. V projednávané věci tomu tak není, jelikož orgány Bosny a Hercegoviny požádaly o vydání S. M., a nikoli o převzetí výkonu zmíněného trestu německými orgány.
- 27 Za těchto podmínek se Oberlandesgericht München (vrchní zemský soud v Mnichově) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Nařizují zásady formulované v [rozsudku ve věci Raugievicius] týkající se uplatnění článků 18 a 21 SFEU, aby žádost třetího státu o vydání občana Unie za účelem trestního stíhání zakládající se na Evropské úmluvě o vydávání byla zamítnuta rovněž v případě, že dožádaný členský stát je podle této Úmluvy na základě mezinárodního práva povinen občana Unie vydat, protože pojem ‚občan‘ podle čl. 6 odst. 1 písm. b) [uvedené] Úmluvy vymezil v tom smyslu, že zahrnuje pouze jeho vlastní státní příslušníky, a nikoliv jiné občany Unie?“

K předběžné otázce

- 28 Podstatou otázky předkládajícího soudu je, zda musí být články 18 a 21 SFEU vykládány v tom smyslu, že brání tomu, aby členský stát v případě žádosti o vydání k výkonu trestu odnětí svobody podané třetím státem ve vztahu ke státnímu příslušníkovi jiného členského státu trvale pobývajícím v prvním členském státě, jehož vnitrostátní právo zakazuje vydávat mimo Unii jen jeho vlastní státní příslušníky a stanoví možnost vykonat trest odnětí svobody na jeho území za podmínky, že s tím třetí stát souhlasí, vydal tohoto občana Unie v souladu se závazky, které pro něj vyplývají z mezinárodní smlouvy, protože bez takového souhlasu nemůže výkon tohoto trestu skutečně převzít.
- 29 Zprv je třeba připomenout, že rozsudek ve věci Raugevicius se stejně jako věc v původním řízení týkal žádosti o vydání podané třetím státem, s nímž Unie neuzavřela dohodu o vydávání. V bodě 45 uvedeného rozsudku Soudní dvůr shledal, že i když je s ohledem na neexistenci unijních právních pravidel upravujících vydávání státních příslušníků členských států do třetích států v pravomoci členských států přijímat taková pravidla, jsou tyto členské státy povinny při vykonávání této pravomoci dodržovat unijní právo, zejména zákaz diskriminace stanovený v článku 18 SFEU a právo svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států zaručené v čl. 21 odst. 1 SFEU.
- 30 Státní příslušník jednoho členského státu, který legálně pobývá na území jiného členského státu, má přitom z titulu svého statusu občana Unie právo dovolávat se článku 21 odst. 1 SFEU a spadá do působnosti Smluv ve smyslu článku 18 SFEU, který upravuje zásadu zákazu diskriminace na základě státní příslušnosti [rozsudek ze dne 17. prosince 2020, Generalstaatsanwaltschaft Berlin (Vydání na Ukrajinu), C-398/19, EU:C:2020:1032, bod 30 a citovaná judikatura].
- 31 Okolnost, že takový státní příslušník jiného členského státu než členského státu, který byl požádán o vydání, má i státní příslušnost třetího státu, který tuto žádost podal, nemůže tomuto státnímu příslušníkovi bránit v tom, aby se dovolával práv a svobod přiznaných statutem občana Unie, zejména práv a svobod zaručených články 18 a 21 SFEU. Soudní dvůr totiž opakovaně rozhodl, že dvojí státní příslušnost členského státu a třetího státu nemůže dotyčnou osobu zbavit těchto práv a svobod [v tomto smyslu viz rozsudek ve věci Raugevicius, bod 29, a rozsudek ze dne 17. prosince 2020, Generalstaatsanwaltschaft Berlin (Vydání na Ukrajinu), C-398/19, EU:C:2020:1032, bod 32].
- 32 V projednávané věci z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že S. M., který má mimo jiné státní příslušnost Chorvatska, využil jakožto občan Unie svého práva se svobodně pohybovat a pobývat na území jiného členského státu, v daném případě Spolkové republiky Německo, stanoveného v čl. 21 odst. 1 SFEU, takže jeho situace spadá do oblasti působnosti Smluv ve smyslu článku 18 SFEU, přestože je zároveň státním příslušníkem třetího státu, jenž podal žádost o jeho vydání.
- 33 Zadruhé podle judikatury Soudního dvora mohou pravidla jednoho členského státu upravující vydávání, která zavádějí rozdílné zacházení v závislosti na tom, zda je vyžádaná osoba státním příslušníkem tohoto členského státu, nebo státním příslušníkem jiného členského státu, jelikož mají za následek, že státním příslušníkům jiných členských států, kteří legálně pobývají na území dožádaného státu, nebude poskytnuta ochrana před vydáním, které požívají příslušníci naposled uvedeného členského státu, mohou ovlivnit svobodu prvně uvedených státních příslušníků

pohybovat se a pobývat na území členských států [v tomto smyslu viz rozsudek ve věci Raugevicius, bod 28, a rozsudek ze dne 17. prosince 2020, Generalstaatsanwaltschaft Berlin (Vydání na Ukrajinu), C-398/19, EU:C:2020:1032, bod 39 a citovaná judikatura].

- 34 Z toho plyne, že v takové situaci, jaká nastala ve věci v původním řízení, vede nerovné zacházení spočívající v umožnění vydání občana Unie, který je státním příslušníkem jiného členského státu než dožádaného členského státu, k omezení svobody pohybovat se a pobývat na území členských států ve smyslu článku 21 SFEU [rozsudek ve věci Raugevicius, bod 30, a rozsudek ze dne 17. prosince 2020, Generalstaatsanwaltschaft Berlin (Vydání na Ukrajinu), C-398/19, EU:C:2020:1032, bod 40 a citovaná judikatura].
- 35 Takové omezení může být odůvodněné jen tehdy, když se zakládá na objektivních hlediscích a je přiměřené cíli legitimně sledovanému vnitrostátním právem [rozsudek ve věci Raugevicius, bod 31, a rozsudek ze dne 17. prosince 2020, Generalstaatsanwaltschaft Berlin (Vydání na Ukrajinu), C-398/19, EU:C:2020:1032, bod 41 a citovaná judikatura].
- 36 Soudní dvůr v této souvislosti uznal, že cíl zabránit nebezpečí, že osoby, které spáchaly trestný čin, zůstanou nepotrestány, musí být považován za legitimní a může odůvodnit opatření směřující k omezení základní svobody, jako je svoboda upravená v článku 21 SFEU, pokud je takové opatření nezbytné pro ochranu zájmů, které má zaručit, a pouze v rozsahu, v němž těchto cílů nemůže být dosaženo méně omezujícími opatřeními [rozsudek ve věci Raugevicius, bod 32, a rozsudek ze dne 17. prosince 2020, Generalstaatsanwaltschaft Berlin (Vydání na Ukrajinu), C-398/19, EU:C:2020:1032, bod 42 a citovaná judikatura].
- 37 V tomto ohledu zásada *ne bis in idem* zaručená vnitrostátním právem může sice představovat překážku tomu, aby členský stát stíhal osoby, vůči kterým směřuje žádost o vydání pro účely výkonu trestu, avšak nic to nemění na tom, že pro zabránění tomu, aby takové osoby zůstaly nepotrestány, existují ve vnitrostátním nebo mezinárodním právu mechanismy umožňující těmto osobám odpykat si trest zejména v členském státě, jehož jsou příslušníky, a tím zvýšit jejich šance na resocializaci po odpykání trestu (v tomto smyslu viz rozsudek ve věci Raugevicius, bod 36).
- 38 To platí zejména pro Úmluvu o předávání odsouzených osob, jejímiž stranami jsou všechny členské státy i Bosna a Hercegovina. Tato Úmluva umožňuje totiž osobě, která byla odsouzena na území některého z jejích signatářských států, v souladu s jejím článkem 2 požádat o předání na území země svého původu k výkonu trestu, který jí byl uložen, přičemž podle preambule této Úmluvy je cílem takového předání zejména napomáhat resocializaci odsouzených osob tím, že cizincům, kteří byli zbaveni svobody v důsledku spáchání trestného činu, umožní vykonat jejich trest v jejich původním sociálním prostředí (v tomto smyslu viz rozsudek ve věci Raugevicius, bod 37 a citovaná judikatura).
- 39 Některé členské státy, jako například Spolková republika Německo, navíc stanoví možnost poskytnout vzájemnou právní pomoc v rámci trestního řízení ve formě výkonu trestu uloženého v zahraničí.
- 40 Jak přitom zdůraznil generální advokát v bodě 50 svého stanoviska, v případě žádosti o vydání k výkonu trestu odnětí svobody spočívá alternativní opatření k vydání, které méně zasahuje do výkonu práva na volný pohyb a pobyt občana Unie, jenž v dožádaném členském státě trvale pobývá, právě v možnosti vykonat tento trest na území dožádaného členského státu, pokud taková možnost v právu tohoto členského státu existuje.

- 41 Kromě toho, pokud taková možnost existuje, Soudní dvůr rozhodl, že vzhledem k cíli zabránit tomu, aby pachatelé trestných činů zůstali nepotrestáni, se na jedné straně státní příslušníci dožádaného členského státu a na straně druhé státní příslušníci jiných členských států, kteří mají v tomto členském státě trvalý pobyt, čímž dokládají jednoznačný stupeň začlenění do společnosti v něm, nacházejí ve srovnatelné situaci (v tomto smyslu viz rozsudek ve věci Raugevicius, bod 46 a citovaná judikatura).
- 42 Za těchto podmínek články 18 a 21 SFEU vyžadují, aby státní příslušníci jiných členských států, již mají v dožádaném členském státě trvalý pobyt a o jejichž vydání k výkonu trestu odnětí svobody požádal třetí stát, mohli odpykat svůj trest na území tohoto členského státu za stejných podmínek jako jeho státní příslušníci.
- 43 V projednávané věci vychází předkládající soud z předpokladu, že S. M., který od roku 2017 žije se svou manželkou a od roku 2020 pracuje na území Spolkové republiky Německo, musí být považován za občana Unie, který v tomto členském státě trvale pobývá.
- 44 Podle informací, které předkládající soud poskytl Soudnímu dvoru, je navíc možné, aby byl trest uložený S. M. v Bosně a Hercegovině vykonán na německém území. Podle § 48 a § 57 odst. 1 IRG lze trest uložený ve třetím státě vykonat v Německu za podmínky, že s tím tento třetí stát souhlasí.
- 45 Předkládající soud nicméně poukazuje na to, že v projednávané věci by výkon tohoto trestu na německém území znamenal, že Spolková republika Německo poruší povinnost vydávat, který pro dožádaný členský stát vyplývá z Evropské úmluvy o vydávání.
- 46 V tomto ohledu uvádí, že termín „občan“ ve smyslu Evropské úmluvy o vydávání zahrnuje v případě Spolkové republiky Německo, v souladu s jejím prohlášením podle čl. 6 odst. 1 písm. b) této Úmluvy, jen osoby, které mají státní příslušnost tohoto členského státu. Za těchto podmínek by případné odmítnutí Spolkové republiky Německo vydat S. M. do Bosny a Hercegoviny bylo na rozdíl od věci, v níž byl vydán rozsudek ve věci Raugevicius, v rozporu se závazky, které pro tento členský stát vyplývají z téže Úmluvy.
- 47 Vzhledem k těmto úvahám je třeba zatřetí upřesnit, že jak uvedl generální advokát v bodě 32 svého stanoviska, judikatura Soudního dvora vycházející z rozsudku ve věci Raugevicius nezakotvila automatické a absolutní právo občanů Unie nebyt vydán mimo území Unie.
- 48 Jak totiž vyplývá z bodů 35 až 42 tohoto rozsudku, v případě existence vnitrostátního pravidla, jež stejně jako ve věci v původním řízení zavádí rozdílné zacházení mezi státními příslušníky dožádaného členského státu a občany Unie, kteří v tomto státě trvale pobývají, tím, že zákaz vydávání vztahuje jen na prvně uvedené státní příslušníky, má tento členský stát povinnost aktivně usilovat o nalezení alternativního opatření k vydání, méně zasahujícího do výkonu práv a svobod, které z článků 18 a 21 SFEU plynou takovým občanům Unie v situaci, kdy o jejich vydání požádá třetí stát.
- 49 Pokud tedy uplatnění takového alternativního opatření k vydání spočívá, jako v projednávané věci, v tom, že občané Unie, kteří trvale pobývají v dožádaném členském státě, mohou odpykat trest v tomto členském státě za stejných podmínek jako státní příslušníci uvedeného členského státu, ale toto uplatnění je podmíněno získáním souhlasu třetího státu, jenž podal žádost o vydání, ukládají články 18 a 21 SFEU dožádanému členskému státu povinnost aktivně usilovat o získání

souhlasu tohoto třetího státu. Za tímto účelem je dožádaný členský stát povinen využít všech mechanismů spolupráce a pomoci v trestních věcech, které má k dispozici v rámci svých vztahů s uvedeným třetím státem.

- 50 Pokud třetí stát, jenž podal žádost o vydání, udělí souhlas s výkonem trestu odnětí svobody na území dožádaného členského státu, může tento členský stát umožnit občanům Unie, na které se vztahuje žádost o vydání a kteří na tomto území trvale pobývají, aby trest odpykali v něm, a zajistit tak, že s nimi bude v oblasti vydávání zacházeno stejně jako s jeho vlastními státními příslušníky.
- 51 V takovém případě by uplatnění tohoto alternativního opatření k vydání mohlo dožádanému členskému státu rovněž umožnit, jak vyplývá z informací předložených Soudnímu dvoru, aby své pravomoci vykonal v souladu se smluvními závazky, které má vůči třetímu státu, jenž podal žádost o vydání. S výhradou ověření, která musí provést předkládající soud, může totiž souhlas tohoto třetího státu s výkonem celého trestu uvedeného v žádosti o vydání na území dožádaného členského státu vést v zásadě k tomu, že vyhovět této žádosti již nebude třeba.
- 52 Proto za předpokladu, že by v projednávané věci získala Spolková republika Německo souhlas Bosny a Hercegoviny s tím, aby S. M. odpykal trest uložený v tomto třetím státě na území uvedeného členského státu, nevedlo by uplatnění takového opatření alternativního k vydání, vyžadované články 18 a 21 SFEU, nutně k tomu, že by tento členský stát porušil závazky, které pro něj ve vztahu k uvedenému třetímu státu vyplývají z Evropské úmluvy o vydávání, což musí ověřit předkládající soud.
- 53 Naproti tomu v případě, že tento třetí stát navzdory uplatnění mechanismů zmíněných v bodě 49 tohoto rozsudku neudělí souhlas s tím, aby byl dotčený trest odnětí svobody odpykán na území dožádaného členského státu, nebude možné uplatnit opatření alternativní k vydání vyžadované články 18 a 21 SFEU. V takovém případě může tento členský stát vydat dotýcnou osobu v souladu se závazky, které pro něj vyplývají z této Úmluvy, jelikož odmítnutí takového vydání by v takovém případě neumožnilo zabránit nebezpečí, že tato osoba zůstane nepotrestána.
- 54 V tomtéž případě představuje vydání dotýcné osoby vzhledem k tomuto cíli opatření nezbytné a přiměřené k dosažení uvedeného cíle, takže omezení práva svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států ve smyslu článku 21 SFEU, které je dotčeno ve věci v původním řízení, se s ohledem na judikaturu citovanou v bodech 35 a 36 tohoto rozsudku jeví jako odůvodněné.
- 55 V souladu s ustálenou judikaturou Soudního dvora se nicméně musí dožádaný členský stát ujistit, že tímto vydáním nebude zasaženo do práv zaručených Listinou základních práv Evropské unie, zejména jejím článkem 19 (rozsudek ve věci Raugevicius, bod 49; v tomto smyslu viz rovněž rozsudek ze dne 2. dubna 2020, Ruska Federacija, C-897/19 PPU, EU:C:2020:262, bod 64 a citovaná judikatura).
- 56 S ohledem na všechny výše uvedené úvahy je třeba na položenou otázku odpovědět, že články 18 a 21 SFEU musí být vykládány v tom smyslu, že
- ukládají členskému státu v případě, kdy obdrží žádost o vydání k výkonu trestu odnětí svobody podanou třetím státem ve vztahu ke státnímu příslušníkovi jiného členského státu trvale pobývajícimu v prvním členském státě, jehož vnitrostátní právo zakazuje vydávat mimo Unii jen jeho vlastní státní příslušníky a stanoví možnost vykonal tento trest na jeho území za podmínky, že s tím třetí stát souhlasí, povinnost aktivně usilovat o získání tohoto souhlasu

třetího státu, jenž podal žádost o vydání, a využít přitom všech mechanismů spolupráce a pomoci v trestních věcech, které má v rámci svých vztahů s tímto třetím státem k dispozici;

- pokud takový souhlas získán není, nebrání tomu, aby uvedený první členský stát za takových okolností vydal tohoto občana Unie v souladu se závazky, které pro něj vyplývají z mezinárodní smlouvy, za předpokladu, že tímto vydáním nebude zasaženo do práv zaručených Listinou základních práv Evropské unie.

K nákladům řízení

- 57 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (velký senát) rozhodl takto:

Články 18 a 21 SFEU musí být vykládány v tom smyslu, že

- **ukládají členskému státu v případě, kdy obdrží žádost o vydání k výkonu trestu odnětí svobody podanou třetím státem ve vztahu ke státnímu příslušníkovi jiného členského státu trvale pobývajícímu v prvním členském státě, jehož vnitrostátní právo zakazuje vydávat mimo Evropskou unii jen jeho vlastní státní příslušníky a stanoví možnost vykonat tento trest na jeho území za podmínky, že s tím třetí stát souhlasí, povinnost aktivně usilovat o získání tohoto souhlasu třetího státu, jenž podal žádost o vydání, a využít přitom všech mechanismů spolupráce a pomoci v trestních věcech, které má v rámci svých vztahů s tímto třetím státem k dispozici;**
- **pokud takový souhlas získán není, nebrání tomu, aby uvedený první členský stát za takových okolností vydal tohoto občana Unie v souladu se závazky, které pro něj vyplývají z mezinárodní smlouvy, za předpokladu, že tímto vydáním nebude zasaženo do práv zaručených Listinou základních práv Evropské unie.**

Podpisy